

Övre till vänster: Björnåke Hulth, tidigare pastor, rattar den fina cafébussen som köptes in 2014, genom sponsrade pengar, för resorna till Vitryssland. Under: Kyrkan i Novolukoml, där småländska församlingar samlade in 35 000 kronor så att kyrkan kunde färdigställas. I mitten: Fröer är populära. Övre till höger: Kläder sorteras före utdelning till behövande. Under: Konfirmander möter jämnåriga i Kachino.

Pastor Björnåke Hulth berättar om hjälpsändningar, missionshusbyggen, engagemang och "Ungdomarna vid bibelskolan g

– Vi har hållit på i 14 år och visst har jag undrat varför vi ska hålla på med det här. Men det ser nu ut som en väckelse är på gång, säger Björnåke Hulth, tidigare pastor i missionsförsamlingarna i Donsö i Göteborgs skärgård och i småländska Hestra. Det är en fascinerande historia han berättar – om vänskapen mellan svenska och vitryska kristna, om hjälpsändningar, engagemang och missionshusbyggen som lyft människor och sammanhang både i Sverige och i vitryska Novolukoml.

Det började i missionsförsamlingen i Hestra, som ligger vid Isaberg och Anderstorp i Gislaveds kommun, där Björnåke Hulth blev pastor år 2000. En av medlemmarna, Janne Edvardsson, hade i slutet på 1998 varit anställd av Erikshjälpen för att köra barn från trakter som drabbades av Tjernobyl-katastrofen (1986) till sommarvistelse i Sverige.

Varken belysning eller värme

– När han kom hem från en sådan resa berättade han hur han övernattat i kommunen Novolukoml, 20 mil nordost om huvudstaden Minsk. Han hade frågat dem som han gästade om det fanns någon frikyrka i trakten och det fanns det. Man höll på att bygga en pingstkyrka men hade bara fått upp väggarna. Den lilla pingstförsamlingen med 40 medlemmar hade börjat med källaren där de under tre år hade hål-

lit sina samlingar. Sedan hade de byggt väggarna men hade nu inte pengarna till ett tak. Nu hade myndigheterna ställt ett ultimatum: Hade de inte lagt på taket inom tre månader skulle kyrkan konfiskeras. Det var inte mer än motsvarande 35 000 kronor som det handlade om så Janne Edvardsson hade tagit kontakt med några småländska församlingar som betalade taket åt pingstvännerna i Novolukoml.

– Min spontana reaktion då Janne berättade det här var: "Men sedan då? Då får vi hjälpa dem så de får kyrkan färdig!" Vi startade vårt hjälparbete 2002 och år 2003 åkte vi första gången dit med en grupp ungdomar och hade konserter och samlingar.

Björnåke Hulth berättar hur de hade kommit in i kyrkan där det varken fanns belysning, värme eller inredning under de tre år de firade gudstjänst i källaren. Nu fanns det el men inte färg på väggarna och mycket sparsamt med inventarier. Det var bara cementväggar, golv och trappor.

– Den enda utsmyckningen i kyrkan var en liten Kristus-bild i glas som stod i en fönsternisch. Då sade jag: "Detta är makalöst, det måste vi göra något åt så att de får en användbar kyrka!"

"Vi fyllde bilen och åkte iväg"

Inom dåvarande Svenska Missionsförbundet hade församlingarna tidigare ett system för gruppmejl som kallades "Skutan". Där frågade de om någon som skulle sälja sitt kapell eller missionshus kunde tänka sig att skänka inventarierna till Vitryssland.

– Bara ett par dagar senare ringde en baptistförsamling i närheten av Mora och sa att vi fick komma och hämta alla inventarier eftersom kapellet skulle säljas. Vi hyrde en lastbil och åkte dit och det var allt från dopdräkter, nattvardskärl och kandelabrar, alltså fantastiska saker. Till bänkar, instrument och köksinredning. Så fyllde vi bilen och åkte till Vitryssland.

– När vi så bar in allt det här

innan en gudstjänst i kyrkan i Novolukoml var gripenheten enorm. De hade det så fattigt och snålt. Den där kyrkan var egentligen för stor för de 40 medlemmarna. Men de hade fått en ritning och fått veta att detta skulle de göra, punkt slut. Tidigare hade de använt en kommunal lokal som de blivit uppsagda från. Nu hade de tagit pengar, smycken och allt vad de hade för att få ihop till grundplåten men mer än en källare och väggar hade det inte räckit till. Så hade de fått taket från Sverige och så kom vi dit då med bänkar och allt det där som vi bara bar in. Det var fantastiskt att få vara med om detta.

Den lilla kommunen Novolukoml byggdes för 55 år sedan runt ett kraftverk, ett gasverk där 1700 människor är anställda idag. Staden ligger mitt i ett glesbefolkat sjö- och jordbrukslandskap och har cirka 15 000 invånare. Björnåke Hulth berättar om hög arbetslöshet, om en inflation under den senaste tiden

på över 30 procent och om svår misär på landsbygden.

– Det är annorlunda i Minsk men i trakterna runt Novolukoml har en arbetare kanske 200 dollar i månaden (motsvarande cirka 1 700 svenska kronor) i lön. Av detta går kanske 50 dollar till boendet medan maten är lika dyr som här. Samtidigt är spriten billig och den stora arbetslösheten gör att de flesta karlar driver runt på gatorna halvfulla. Det är förödande – många gubbar har supit ihjäl sig. Många kvinnor är ensamma med sina barn eller också är det mormödrar som fått rycka in eftersom också mamma är alkoholist.

Kontakten förändrades

En av de saker som förändrades när svenskarna kom till Novolukoml var kontakterna mellan pingstförsamlingen och myndigheterna. I den första handaffischen som den dominerande ryskortodoxa kyrkan hade gått ut med innan den svenska gruppen kom dit menade man att pingstvännerna skulle få besök av "en svensk sekt som dödar spädbarn och dricker blod".

– Det gjorde att vice borgmästaren var med oss hela tiden under det första dygnet. Efter ett dygn sade hon: "Nu vet jag vilka ni är. Jag ser det i era ögon. Jag kommer att gå emot den här kampanjen som ortodoxa kyrkan har emot er." Sedan har vi blivit de godaste vänner. Vi var på kommunens kontor och borgmästaren sade: "Ni är den första utländska grupp som är

VITRYSSLAND (BELARUS)

- **Invånare:** 9 570 376 (juli 2016)
- **Yta:** 207 600 kvadratkilometer.
- **Huvudstad:** Minsk.
- **Styre:** Presidentrepublik (i praktiken diktatur).
- **Statschef:** president Aleksandr Lukashenko, regeringschef: premiärminister Andrey Kobaykov och förste kansliminister Vasily Matyushevskiy.
- **Etniska grupper:** Vitryssar 83,7 procent, ryssar 8,3 procent, polacker 3,1 procent, ukrainare 1,7 procent, andra

- grupper 2,4 procent och ospecificerade 0,9 procent (2009).
- **Språk:** Ryska (officiellt) 70,2 procent, vitryska (officiellt) 23,4 procent, andra 3,1 procent (inklusive polsk- och ukrainsktalande minoriteter), ospecificerade 3,3 procent (2009).
- **Religion:** Ortodoxa 48,3 procent, katolska 7,1 procent, andra 3,5 procent, ateister 41,1 procent (2011).

Fakta från CIA World Factbook. HV

INSPIRATION. Sång och vittnesbörd tillsammans med vitryska kristna i Novolukoml.

FOTO: PRIVAT

vänskap med kristna i Vitryssland "er oss framtidshopp"

här." De är otroligt öppna och inspirerade av vårt samarbete, fortsätter han och berättar hur samarbetet med både pingstförsamlingen och kommunen fortsatt genom åren. Med tiden har de också slutit fred med rysk-ortodoxa kyrkan.

Två, tre gånger per år

– Vi har varit i Novolukoml med hjälpsändningar till sjukhuset, vi har varit till kommunen med färg, datorer och annat som de har haft nytta av. Vi har haft kontakt med skolor och hjälpt till med skolbänkar, reflexer och pedagogiska hjälpmedel. Och inte minst till barnhem med gosedjur och sådant de behöver – en kram, lite lek och gemenskap. Äldreboenden har fått madrasser, gästolar, tvättmaskin och annat. Vitrysslands största barnhem finns där i närheten med 270 barn. Där gör vi också regelbundna besök och har med oss gåvor.

– Det viktigaste är kanske de fattiga familjer som lever med den misär som finns här ute på landsbygden. Vi har genom församlingens diakonala arbete och kommunens sociala arbete kontakt med en mängd sådana här familjer som behöver hjälp och som vi regelbundet genom församlingen ger en liten extra gåva. Vi reser till Vitryssland kanske ett par, tre gånger varje år och varje gång ser vi också till att träffa några av dessa familjer.

– När jag var där i januari träffade jag exempelvis en ensamstående pappa med fem söner

som bor i ett ödetorp. Han hade flytt från Ukraina därför att han inte ville vara med i kriget där. Nu har han jobb på en kolchos och börjar sommartid klockan sex på morgonen och kör till tio på kvällen sju dagar i veckan. Han är ensam med de här pojkarna och på sommaren när det är högsäsong är det långa arbetsdagar. Då tjänar han 200 dollar, men på vintern är det mindre arbete, då tjänar han bara 60 dollar i månaden (cirka 530 kronor).

– Jag frågade honom: "Hur har du det med mat?" Han svarade: "Jag litar på att Gud hjälper mig och det går dag för dag. Jag är mån om mina pojkar." Jag fortsatte: "Men värmen då?" Det var kallt den dagen och i januari är det snö ute. "Det kostar 80 dollar för mig att skaffa ved så jag kan elda under vinterperioden." Det är så situationen ser ut för många här.

När Björnåke Hulth blev pastor i missionsförsamlingen på Donsö i Göteborgs skärgård drogs också den församlingen med i engagemanget för Novolukoml. Ett engagemang som väckt gensvar i hela bygden. Björnåke Hulth berättar om syföreningar både i och utanför kyrkan som sticker och syr för att hjälpa barn och vuxna i den vitryska kommunen. Och om den fina cafébussen som köptes in 2014 för resorna till Vitryssland för sponsrade pengar från företag och andra och om korgarna på Ica-affären där många lägger sådant som schampo,

tandkräm, kaffe, te, spaghetti och annat som de köpt in i butiken.

– Vi brukar få med oss åtta, nio banankartonger enbart därifrån till varje resa till Vitryssland. Vi kan ge pengar så de kan ha lägerverksamhet på sommaren och söndagsskola kan de bedriva. Det är underbart att få vara med i det. Vi kan inte prata deras språk, de kan bara vitryska eller ryska och ingen engelska. Men vi har tolkar som kan hjälpa oss med detta. Pastorn kan lite engelska men det är inte så många andra som kan det.

"New Life 4 You"

– Numera sköter vi arbetet genom föreningen "New Life 4 You" med 134 medlemmar – det skulle vara en alltför stor belastning för församlingarna att hantera allt det här genom den egna administrationen. Vi har vår buss och hyr en långtradare två gånger om året till Vitryssland, fortsätter Björnåke Hulth som efter pensionen är ordförande i föreningen.

Pingstkyrkan i Novolukoml invigdes för ett och ett halvt år sedan. Numera har församlingen 90 medlemmar. Men också andra missionshus och kapell har reparerats och byggts på i trakten.

– Vi är en grupp på 15, 16 personer – någon elektriker, andra som kan bygga och flera vanliga lekmän. Alla resenärer behöver inte jobba de här dagarna. Det är också viktigt att dela gemenskapen i kyrkan, på kommunens institutioner och med familjer.

Det har blivit en väldigt hjälp för invånarna och en välsignelse för församlingarna där som ofta inte har råd att satsa som de önskar. Även om också de har kunskapen att bygga och renovera.

Björnåke Hulth berättar om de bibelskoleungdomar de hade mött när de övernattade i en pingstkyrka i Minsk på en resa. – Den här stora pingstkyrkan har en bibelskola med många elever varje termin, ungdomar som först praktiserar för att sedan under några helger samlas i Minsk och sedan går ut som missionärer – antingen utomlands eller någonstans i Vitryssland. Landet är ju en diktatur och har en begränsad religionsfrihet – det gör att de får arbeta på andra sätt men det gör man gärna. Men det är alltså över tusen som står i kö till denna bibelskola som tar in 25 nya elever varje termin.

– Mer inspirerade ungdomar än dessa har jag aldrig mött. Vi från Sverige var runt 60 plus, de var kanske 20, 25 år. Vi hade en sådan kväll tillsammans med bön och lovsång. De sade åt oss att gå ner på knä: "Så ska vi be för er!" Och de bad om Guds välsignelse och sjöng på vitryska och vi sjöng och bad på svenska och så blev det vår tur att be för ungdomarna.

– Då tänkte jag: "Var detta planen som Gud hade och som har gjort att vi åkt till Novolukoml flera gånger varje år sedan 2003 för att bland annat bygga och renovera kyrkor och kapell? Är detta Guds planläggning? Då förstår jag kanske innebörden

av det. Kan det vara en väckelse på gång?" Jag menar att när de här tända ungdomarna kommer ut och får evangelisera kan allt förändras och då behövs det kyrkor och bönehus.

Sjunger, vittnar och inspirerar

– Jag har undrat varför vi ska åka och hålla på med de här missionshusen och allt annat. Det kanske är svaret? Nu ska vi tillsammans bygga ett socialt center, ett dagcenter för runt 300 förstärkta handikappade personer – jag fick klart för det också i januari. Jag tittade också på en kyrka i en grannkommun, en militärstad som tidigare inte funnits på några kartor. Den kyrkan tror jag att vi ska kunna göra i ordning. De har runt 20 medlemmar och har byggt på kyrkan i tio år. Men de behöver ha klart utsidan – de behöver isolera, måla kyrkan och plana ut tomten och bygga ett staket runtomkring för att få den godkänd av myndigheterna, fortsätter Björnåke Hulth.

– Det är den här kombinationen av hjälpsändningar, att få bygga kyrkor och renovera kapell och att samtidigt få sjunga och vittna och inspirera församlingar – det är vad som gör det här arbetet så stort!

Läs mer på: www.newlife4you.se

Eva Gustafsson

019-16 54 20
evagson@hemmetsvan.se

